

OPINTO-OPAS

2019 – 2020

Sisällys

LUKION OPISKELIJALLE	3
WILMA	3
1 LUKION YHTEYSTIEDOT JA OPETTAJAKUNTA	4
2 YLEISTÄ.....	5
2.1 LUKUVUODEN TYÖPÄIVÄT	5
2.2 OPPITUNTIEN JA RUOKAILUN KELLONAJAT.....	5
2.3 JAKSOT, KOEVIIKOT, POHJATUNNIT JA UUSINTAKOKEET	5
2.3.1 Jaksot ja koeviikot	6
2.3.2 Koeohjeet.....	6
2.4 OPISKELUVÄLINEET	7
3 TUNTIJAKO	9
4 LUKIO-OPINTOJEN SUORITTAMINEN	10
4.1 OPISKELUOHJELMA	10
4.2 ITSENÄISET SUORITUKSET	10
4.3 MUISSA OPPILAITOKSISSA SUORITETTUIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN.....	10
4.4 OPINTO-OHJELMAN MUUTTAMINEN.....	11
4.5 OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN	12
4.6 KAKSOISTUTKINTO-OPISKELU	12
5 OPINTOJEN ARVIOINTI.....	13
5.1 ARVIOINTI JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN	13
5.2 KURSSISUORITUSTEN ARVIOINTI.....	13
5.2.1 Arvioinnin perusteet	13
5.2.2 Numeroin arvioitavat kurssit.....	13
5.2.3 Arviointi pelkän koesuorituksen perusteella.....	13
5.2.4 Arvioinnit kirjaimin (S, H, K, T, P).....	13
5.3 KURSSIEN UUSIMINEN	14
5.4 OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	14
5.5 PÄÄTTÖTODISTUKSESSA NUMEROIN ARVIOITAVAT OPPIAINEET.....	15
5.6 LUKION OPPIMÄÄRÄ.....	15
5.7 ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU	15
6 POISSAOLOT	16
6.1 POISSAOLOJEN MERKITSEMINEN JA SEURANTA.....	16
6.2 TOIMINTATAPA LUVATTOMISSA POISSAOLOISSA.....	16
6.3 TYÖSSÄKÄYNTI.....	16
6.4 AUTOKOULU.....	16
6.5 KURSSITÖIDEN PALAUTUS.....	16
7 OPINTO-OHJAUS.....	17
8 LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	17
9 TENTIT JA YLIOPPILASKIRJOITUKSET	19
9.1 TENTIT	19
9.2. YO-KOEPÄIVÄT LUKUVUONNA 2019 – 2020	19
9.3 YLIOPPILASTUTKINNOSTA	21
10 KURSSIT, KIERTOTUNTIKAAVIO, KURSSITARJOTIN	22
10.1 AINELYHENTEET (KURSSIKUVAUKSISSA JA KURSSITARJOTTIMESSA).....	22
10.2 LUKION KIERTOTUNTIKAAVIO JA AIKATAULU	22
10.3. KURSSITARJOTIN LKV 2019-2020 (MAHDOLLISET MUUTOKSET PÄIVITETÄÄN ELOKUUSSA 2019)	23
10.4. KURSSILUETTELO	24
11. LUKION OPPIKIRJAT LUKUVUONNA 2019-2020	29

LUKION OPISKELIJALLE

Tämä opas sisältää tärkeää tietoa Siikajoen lukiosta ja lukio-opiskelusta. Tämä on tärkein käsikirjasi.

Lukion päättötodistus edellyttää vähintään 75 kurssin suorittamista. Opinto-ohjelmasi laatimisessa sinua auttaa ja ohjaa ensisijaisesti opinto-ohjaaja yhdessä ryhmänohjaajan kanssa. Aineenopettajat opastavat sinua myös kurssivalintojen tekemisessä. Ryhmän-ohjaajasi puoleen voit kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

WILMA

Wilmasta voit seurata opintojesi etenemistä. Sieltä näet kurssisuorituksesi, arvosanat, valitsemasi kurssit, kunkin jakson työjärjestyksen ja koeviikon sekä opiskeluohjelmasi.

Wilmaan pääset osoitteesta <https://wilma.siikajoki.fi>. Kirjautumiseen tarvitset käyttäjätunnuksesi ja salasanasasi.

1 LUKION YHTEYSTIEDOT JA OPETTAJAKUNTA

Osoite Opintie 1 92400 Ruukki
 WILMA <https://wilma.siikajoki.fi> (oma käyttäjätunnus ja salasana)

Rehtori	Juha Vaara	040-3156433
Apulaisrehtori ja opinto-ohjaaja	Maritta Männistö	040-3156320
Toimistosihtööri	Rauni Rantoharju	040-3156315
Kuraattori	Jonna Achrén	040-3156331
Terveystenhoitaja	Tuula Lehto	044-4394624
Ryhmänohjaajat	Katja Rissanen 19A Juuso Tolonen 18A 17A Riikka Junttila-Rantanen 17B	

Opettajien e-mail muotoa etunimi.sukunimi@siikajoki.fi

Opettajakunta ja opetusaine:

Vaara Juha	rehtori
Anttila Päivi	kuvataide
Heikkilä Juhani	musiikki
Hellsten Katariina	fysiikka
Huovinen Kaisla	äidinkieli, ilmaisutaito
Joensuu Seija	matematiikka,
Junttila-Rantanen Riikka	uskonto, psykologia, filosofia, RO 17B ruotsi, saksa, RO 17A
Kananen Pirjo	äidinkieli ja kirjallisuus
Kanniainen-Risto Katri	erityisopetus
Karvonen Juhani	maantiede
Keskikallio Jaakko	historia, yhteiskuntaoppi
Kynäräinen Esko	fysiikka
Launonen Pekka	liikunta, terveystieto
Mehtomaa Eija	suomi toisena kielenä
Myllyaho Jussi	Raspberry bi –ohjelmointikurssi
Männistö Maritta	apulaisrehtori, opinto-ohjaus
Rissanen Katja	biologia, maantiede, RO 19A
Sirkeinen Meri	kemia
Tolonen Juuso	englanti, historia, yhteiskuntaoppi RO 18A
Tornberg Olli	matematiikka, kemia
Pajuvesa-Korkala Riikka	hevosalan opinnot yhteyshenkilö, eläinlääkintä ym.
Bäckman Erja	ratsastus
Väisänen Veli	kengitys ja nahkatyöt

2 YLEISTÄ

2.1 Lukuvuoden työpäivät

Syyslukukausi 91 työpäivää

pe 9.8.2019 alkaa lukuvuosi
 la 31.8.2019 on työpäivä
 syysloma 21.10. - 25.10.2019 (viikko 43)
 itsenäisyyspäivä 6.12.2019 on vapaa
 syyslukukausi päättyy 20.12.2019

Kevätlukukausi 96 työpäivää

kevätlukukausi alkaa 7.1.2020
 talviloma 2.3. - 6.3.2020 (viikko 10)
 pääsiäisloma 10.-13.4.2020
 vappu perjantai 1.5.2020 vapaapäivä
 helatorstai 21.5.2020 vapaapäivä
 kevätlukukausi päättyy lauantaina 30.5.2020

2.2 Oppituntien ja ruokailun kellonajat

Oppitunnit ovat 75 min mittaisia. Ruokailu on toisen oppitunnin jälkeen 11.15 - 11.55. Oppituntien ajankohdat määräytyvät seutukunnallisen kiertotuntikaavion mukaan (s.22).

1. h	8.30 - 9.45
2. h	10.00 - 11.15
RUOKAILU	
3. h	11.55 - 13.10
4. h	13.25 - 14.40

2.3 Jaksot, koeviikot, pohjatunnit ja uusintakokeet

Lukuvuosi jakaantuu **5 jaksoon**, joka päättyy **koeviikkoon**. Kokeet alkavat klo 8.30. Opiskelijat voivat mennä ruokailemaan kokeen jälkeen 11.15 alkaen. Kunkin jakson koejärjestys, -ajat ja -paikat tiedotetaan Wilmassa ja ilmoitustaululla noin kaksi viikkoa ennen koeviikon alkua.

Kokeen jälkeen iltapäivällä opiskelijat osallistuvat seuraavan päivän kokeen **ns. pohjatuntiin (11.55-13.10)**, jolloin kerrataan kurssin keskeisiä sisältöjä. Pohjatunteihin osallistuminen on **pakollista**.

Iltapäivällä voi olla myös muita yhteistilaisuuksia, juhlaharjoituksia, kokeiden palautustunteja tai oppilaskunnan järjestämiä tilaisuuksia.

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan Wilmassa opinto-ohjaajalle. Ilmoittautuminen on sitova. Perusteeton poissaolo kokeesta katsotaan osallistumiskerraksi. Uusinta-koepäivä on kokeeseen osallistujalle normaali koulupäivä.

Hylätty kurssi tai puuttuva kurssisuoritus on uusittava seuraavana uusinta-koepäivänä. Uusintakoepäivänä voi suorittaa kaksi koetta.

Kurssiarvosanaa 4 voi yrittää korottaa **kaksi kertaa** erillisessä uusintakuulustelussa tai ao. kurssin kokeessa, jos se on mahdollista. Sen jälkeen kurssi on käytävä uudelleen, mikäli haluaa edelleen parantaa arvosanaa.

Hyväksytyä kurssiarvosanaa voi yrittää korottaa **yhden** kerran. Hyväksytyyn kurssin suoritus ei koske tapauksia, joissa arvosana 4 on jo korotettu.

2.3.1 Jaksot ja koeviikot

Jaksot	koeviikko	uusintaan ilmoittautuminen klo 12:00 mennessä	uusintakoe klo 14.45 – 17.45
9.8.-30.9.	23.9.-30.9.	pe 9.8.	ke 14.8.
			pe 4.10. ylimääräinen koepäivä kirjoituksiin osallistuneille
1.10.-27.11.	20.11.-27.11.	pe 11.10.	ke 16.10.
28.11.-4.2.	28.1.-4.2.	pe 13.12	ke 18.12.
5.2.-2.4.	26.3.-2.4.	pe 21.2.	ke 26.2.
3.4.-30.5.	20.5.-28.5.	pe 17.4.	ke 22.4.

Kurssin kaikki poissaolot on oltava selvitettyinä ennen koetta. Selvittämättömät poissaolot voivat estää kurssiarvosanan saamisen.

2.3.2 Koeohjeet

1. Kun koetehtävät on jaettu, kokeesta voi poistua aikaisintaan klo 10. Myöhästyneet voidaan ottaa kokeeseen ensimmäisen tunnin aikana.
2. Kokeessa on jokaisella omat välineet. Jos jotakin puuttuu tai esim. laskin menee epäkuntoon, opiskelija viittaa ja koetta valvova opettaja auttaa.
3. Opiskelijat jättävät kännykät ja reput koetilän ulkopuolelle, mukaan otetaan **vain kirjoitus- ja muut tarvittavat välineet**. Sähköisissä kokeissa opiskelijat ottavat itse kokeeseen tullessaan **kaapista läppäriin sekä tarvittaessa kuulokkeet**. **Omia koneita suositellaan käytettäväksi mahdollisimman paljon**. Koulun koneet eivät riitä kaikille.
4. Koetilassa opiskelijat käynnistävät abitti-kokeissa koneet tikulta (käynnistys+F9), verkkoympäristössä olevissa kokeissa koneet käynnistetään normaalisti
5. Kun kaikki opiskelijat ovat päässeet kirjautumaan, aloittaa valvoja kokeen palvelimelta. Samaan aikaan alkavat myös paperikokeet. Kun valvoja ilmoittaa kokeen alkavan, kommunikointi on sen jälkeen kiellettyä.
6. Jos tehtävissä on jotakin epäselvää, valvojalta voi pyytää apua kokeen alussa. Kokeen aikana opiskelija voi kättä nostamalla pyytää valvojaa käymään luonaan. Jos valvoja katsoo tarpeelliseksi, hän antaa tarkennetun ohjeen tiedoksi kaikille.

7. Jos kokeessa olija keskustelelee toisten kanssa kokeen aikana tai valvoja havaitsee muuta vilppiä, opiskelija poistetaan luokasta ja koe hylätään tämän koeviikon osalta. Myös lukiolain mukaista rangaistusmenettelyä voidaan käyttää.

8. **Koeaika on kolme tuntia**, joten käytännössä koeaika päättyy noin 11:45

9. Sähköisissä kokeissa kokeen loppuksi opiskelija päättää kokeen koneelta, sammuttaa koneen, palauttaa tikun valvojalle ja vie koneen takaisin kaappiin la-
taukseen.

OPISKELIJAT HUOM! OTTAKAA MAHDOLLISIMMAN PALJON OMIA KONEITA KOKEESEEN!

2.4 Opiskeluvälineet

Lukion opiskelijan ja huoltajien on hankittava tarpeelliset ja asianmukaiset opiskeluvälineet omakustanteisesti. Opiskelijalla pitää olla kurssilla tarvittavat kirjat ja materiaali opiskelua varten käytössä jo jakson ensimmäisellä oppitunnilla. Kirjojen lisäksi tarpeellisia opiskeluvälineitä ovat laskin sekä oma kannettava tietokone. Omaa konetta käytetään sekä opiskelussa tunneilla että koeviikoilla sähköisissä kurssikokeissa. Koulun koneet ovat kouluaikana lainattavissa, mutta niitä ei ole jokaiselle lukiolaiselle riittävästi esimerkiksi koeviikkoa varten.

Alla muutamia huomioitavia asioita kannettavan tietokoneen hankintaan sähköistä kurssikoejärjestelmää Abittia varten. Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeistus koneen hankintaan löytyy sivulta

<https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/tietokoneen-hankinta/>

Laitteisto:

- Tavallinen kannettava tietokone
- Muistia kannattaa olla yli 2 Gt
- Uusimmat kannettavat eivät ole heti tuettuja Abitti-järjestelmässä
- Ethernet-liitäntä tai erillinen usb-to-ethernet muunnin vaaditaan
- Pitää pystyä käynnistämään USB-tikulta

Kannettavaa ostaessa voi myyjiltä kysyä, onko kone Abitin kanssa yhteensopiva. Parhaiten Abitti toimii vuoden / pari vanhoilla koneilla tai jos mallia on ollut myynnissä pidempään.

Mahdolliset ajuriongelmat voi yleensä kiertää USB-laitteilla (esim. Ethernet-liitännän puute, tasohiiren- tai kuulokeliitännän toimimattomuus Abitissa jne). USB-liitäntöjä koneessa tarvitaan siis useampia, tai sitten pitää ostaa kannettavaan lisäksi USB-jakaja (hubi).

Chromebookit käynnistyvät todella heikosti Abittiin ja yleensä koneen takuu raukeaa, kun laitetaan asetuksista USB-muistilta käynnistys mahdolliseksi. Chromebookkeja emme suosittele tällä hetkellä kurssikoe tai YO-koe käyttöön.

Ohjelmistot:

Kouluilla on käytössä oppilaille ilmainen G Suite for Education (entinen Google for Education) –ympäristö, joka käyttö vaatii Googlen Chrome-selaimen ja Internet-yhteyden. Laitteisto vaatimuksia sen suhteen ei ole. Harjoittelua varten koneelle voi halutessaan asentaa ylioppilaskirjoituksissa käytettäviä ohjelmistoja. Näitä ovat esimerkiksi LibreOffice (ilmainen) ja Geogebra (ilmainen) jne. Microsoftin Office –paketti ei ole pakollinen.

3 TUNTIJAKO

Oppiaine tai aineryhmä	Pakolliset kurssit	Valtakunnalliset syventävät kurssit	Paikalliset syventävät ja soveltavat kurssit
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	3	3
Kielet perusopetuksen vuosiluokilta 1-6 alkava kieli (A-kieli) englanti	6	2	2
perusopetuksen vuosiluokilta 7-9 alkava kieli (B-kieli) ruotsi	5	2	3
muut kielet (sa/ra/ve)	-	8	1
Matematiikka			
yhteinen opintokokonaisuus	1		
lyhyt oppimäärä	5	2	1
pitkä oppimäärä	9	3	3
Ympäristö ja luonnontieteet			
Biologia	2	3	1
Maantiede	1	3	1
Fysiikka	1	6	2
Kemia	1	4	2
Uskonto tai elämäntutkimustieto	2	4	1
Filosofia	2	2	
Psykologia	1	4	2
Historia	3	3	
Yhteiskuntaoppi	3	1	
Taito- ja taideaineet	5		
Liikunta	2	3	3
Musiikki	1-2	2	1
Kuvataide	1-2	2	1
Terveystieto	1	2	1
Hevosalan kurssit	-	-	12-16
Opinto-ohjaus	2		1
Teemaopinnot		3	1
Pakolliset kurssit	47 - 51		
Syventävät kurssit vähintään	10		
Kurssit yhteensä vähintään	75		

Pakollisten ja syventävien kurssien lisäksi on lukion omia tai muualla suoritettavia ns. paikallisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Opinto-ohjauksessa oppituntien lisäksi on henkilökohtaista ohjausta ja infoja. Osa kursseista opetetaan verkko-opetuksena jostakin seutukunnan lukiosta (Raahe=RA ja Pyhäjoki=PJ).

4 LUKIO-OPINTOJEN SUORITTAMINEN

4.1 Opiskeluohjelma

Tähän opinto-oppaaseen on koottu kaikki Siikajoen lukion opetussuunnitelman mukaiset oppiaineet ja niiden kurssit sekä kurssitarjotin ensi vuodelle.

Ajantasaisen kurssitarjottimen löydät Wilmasta, josta näet myös oman työjärjestyksesi. Kaikkia syventäviä ja soveltavia kursseja ei järjestetä joka vuosi. Kurssi voidaan toteuttaa myös ns. puolikurssina.

Oppaan avulla voit suunnitella omaa opinto-ohjelmaasi lukio-opintojesi läpiviemiseksi valtakunnallisen tuntijaon ja Siikajoen lukion kurssitarjonnan mukaisesti 2 - 4 vuodessa. Rehtori myöntää lisäaikaa, joka on perusteltava ja anottava kirjallisesti.

Lukion päättötodistus edellyttää vähintään 75 kurssin suorittamista. Jos aiot käydä lukion kolmessa vuodessa, kursseja pitäisi suorittaa eri vuosina seuraavasti: 30+30+15=75. Täydellä kurssivalinnalla kahdessa vuodessa ehtii opiskella 64 - 66 kurssia.

Opiskelijoiden on syytä pitää huolta siitä, että kaikki pakolliset kurssit tulevat suoritetuiksi ajoissa opiskeluohjelman mukaisesti.

Kysy neuvoa ja opastusta omaan kurssiohjelmaasi liittyen opinto-ohjaajalta tai ryhmänohjaajalta. Myös aineenopettajat auttavat oppiaineensa kurssien kokoaamisessa.

4.2 Itsenäiset suoritukset

Lupa itsenäiseen suoritukseen haetaan kirjallisesti ko. aineen opettajalta ja apulaisrehtori/opolta. Hakemuksesta tulee ilmetä perustelu, miksi opiskelija hakee lupaa suorittaa kurssi itsenäisesti. Lupaa ei yleensä myönnetä, jos kurssin voi opiskella samaan aikaan normaalisti tai kyse on pakollisesta kurssista.

Itsenäistä suoritusta ei myöskään suositella, mikäli oppiaineen aikaisempien kurssien keskiarvo on alle 7.

Itsenäisen kurssin suoritustapa sovitaan aina opettajan kanssa, ja suoritukseen voi kuulua muutakin näyttöä kuin kurssikoe. Koe tehdään uusintakoepäivänä tai asianomaisen kurssin kurssikokeessa koeviikolla.

4.3 Muissa oppilaitoksissa suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

”Opiskelijalla on oikeus lukea hyväkseen lukion oppimäärään muualla suoritettut opinnot, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman mukaisia.” (Lukiolaki 629/1998, 23 § 1 mom).

”Päätös muualla suoritettavien opintojen hyväksi lukemisesta tulee sitä erikseen pyydettyessä tehdä ennen mainittujen opintojen aloittamista.” (23§ 2 mom).

Opiskelija voi lukea hyväkseen muissa oppilaitoksissa (musiikkipoistot, kansalaisopistot, ammattiopistot, yliopistot, kesälukiot, iltalukiot ym.) suorittamia opintoja, **mikäli ne tavoitteiltaan vastaavat lukion opetussuunnitelmaa ja ovat tuntimäärältään riittäviä**. Muut suoritukset luetaan yleensä soveltaviksi kursseiksi.

Varsinaisten lukiokurssien tai niiden osien korvaamisesta **päätää apulaisrehtori tai rehtori**. Opiskelija esittää **erillisen hakemuksen tai kurssitodistuksen**, joiden perusteella päätös tehdään.

Opiskelijalla on oikeus saada pyydettyä etukäteen päätös muussa oppilaitoksessa suoritettavien opintojen hyväksymisestä lukio-opinnoiksi ja tieto noudatettavista arvos-
teluperusteista.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusop-
pilaitoksen antamaan arviointiin.

Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana
muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

Asteikko 1–5	Lukioasteikko	Asteikko 1–3
1 (tyytyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyytyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyytyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitok-
sessa suoritettu kurssi vastaa, ylempää vai alempaa, on vastaavuus määriteltävä opiske-
lijän eduksi.

Ulkomailla suoritettut opinnot voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin pakollisiksi, sy-
ventäviksi tai soveltaviksi kursseiksi. Mikäli ne luetaan hyväksi pakollisiin tai opetus-
suunnitelman perusteissa määriteltyihin syventäviin kursseihin, tulee niistä antaa nu-
meroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyt-
töjä.

4.4 Opinto-ohjelman muuttaminen

Opiskelija voi muuttaa opintojensa aikana etukäteen valitsemaansa opinto-ohjelmaa.
Tästä on kuitenkin neuvoteltava opinto-ohjaajan kanssa seuraavin ohjein:

- Seuraavaa jaksoa koskevat muutokset tehdään **viikkoa ennen koeviikon alkamista**.
- Opintomenestys voi vaikuttaa opiskelusuunnitelmaan, tällöin opinto-ohjelmaa voi-
daan muuttaa myös jaksoarvioinnin jälkeen
- Opinto-ohjelman muuttamisessa on otettava huomioon koko lukuvuoden ohjelma
- Valitsemaltaan kurssilta ei voi jäädä pois ilman erittäin perusteltua syytä
- Aloitettua kurssia ei saa myöskään keskeyttää ilman pätevää syytä.

Opiskelija voi siirtyä pitkästä matematiikasta lyhyeen matematiikkaan kurssin päätty-
essä. Tällöin kurssin vastaavuus on seuraava:

MAA2 -> MAB2
MAA3 -> MAB3
MAA6 -> MAB7
MAA8 -> MAB4
MAA10 -> MAB5

Arvosanat siirtyvät sellaisenaan lyhyen oppimäärän arvosanoiksi. Ne voi korottaa tent-
timällä kurssit uudelleen.

Lyhyestä matematiikasta pitkään vaihdettaessa kurssien vastaavuus on sama. Lisäkuulustelu tarvitaan kuitenkin lyhyen matematiikan kurssien suppeamman sisällön takia.

Kesken jääneen oppimäärän *hyväksytysti* suoritettut kurssit lasketaan mukaan opiskelijan kokonaiskurssimäärään.

4.5 Opintojen keskeyttäminen

Opinnot voi keskeyttää rehtorin luvalla enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Keskeyttämistä on anottava kirjallisesti huoltajan allekirjoittamalla anomuksella (mikäli hakija on alle 18-vuotias).

4.6 Kaksoistutkinto-opiskelu

Siikajoen lukiossa voi suorittaa yhteistyössä seutukunnan ammatillisten oppilaitosten kanssa kaksoistutkinnon (ammattitutkinto + ylioppilastutkinto). Seutukunnassa on käytössä vaihtojaksojärjestelmä kaksoistutkinto-opinnoissa. Vaihtojaksojärjestelmässä opiskelijat opiskelevat ensimmäisenä opiskeluvuonna kaksi kokonaista jaksoa, toisena vuonna kaksi jaksoa ja kolmantena vuonna yhden jakson kokonaan lukiolla. Tämä helpottaa opiskelijaa keskittymään meneillään oleviin opintoihinsa täyspainoisesti ja vähentää kulkemisista aiheutuvaa ongelmaa.

Kaksoistutkintoyhteistyössä ovat mukana seutukunnan lukioden lisäksi Ruukin maa-seutuopisto, Lybecker, Raahen ammattiopisto sekä Raahen Porvari- ja Kauppakoulu. Kaksoistutkinto-opiskelijat opiskelevat lukiokurssit niissä aineissa, joissa he osallistuvat ylioppilastutkintoon. Vaihtojaksot ovat rakennettu niin, että mahdollisia kirjoitettavia aineita ovat äidinkielen lisäksi pitkä englanti, lyhyt matematiikka ja reaaliaine, esimerkiksi terveystieto tai yhteiskuntaoppi.

5 OPINTOJEN ARVIOINTI

5.1 Arviointi ja siitä tiedottaminen

”Opiskelijan arvioinnista päättää kunkin oppiaineen tai aineryhmän osalta opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen.”(Lukioasetus 810/1998, 9 § 1 ja 2 mom.)

Lukioasetuksen mukaan *”Opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä on annettava riittävän usein tietoa opiskelijalle ja hänen huoltajalleen...”* (Lukioasetus 810/1998, 6§ 1mom).

Opiskelijat näkevät noin viikon kuluttua koeviikon päättymisestä jaksotodistuksensa wilmassa, josta ilmenee kurssiarvosanat. Alle 18-vuotiaiden huoltajat voivat seurata opiskelijoiden edistymistä wilmassa. Lukuvuoden alussa huoltajille tiedotetaan tarkemmin Wilman kautta saatavilla olevista arviointitiedoista ja niiden kuittaamisesta.

5.2 Kurssisuoritusten arviointi

5.2.1 Arvioinnin perusteet

Opiskelijan opiskelema kurssi arvioidaan sen päätyttyä. **Kurssin opettaja selvittää kurssin alussa opiskelijoille, minkälaisiin näyttöihin** kurssiarvosana perustuu ja sopii arvioinnin yksityiskohdista opiskelijoiden kanssa.

Lukiolain (17§ 1mom) mukaan opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti. Ns. jatkuva näyttö (mm. opetuksen aktiivinen seuraaminen, opetuskeskusteluun osallistuminen, koti- ja koulutehtävien tekeminen, niiden määräaikainen palauttaminen, esitelmät, tutkielmat, kirjoitelmat ja harjoitustyöt) vaikuttaa lopulliseen kurssiarvosanaan koearvosanan lisäksi. Arvosana voi perustua kokonaankin jatkuvaan näyttöön.

Oppimista vaikeuttavat diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet, kuten lukihäiriö, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet tai muut syyt tulee ottaa huomioon arvioinnissa. Opiskelijalla on oikeus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön.

5.2.2 Numeroin arvioitavat kurssit

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit arvioidaan numeroin. Numeroarvostelussa käytetään asteikkoa 4-10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus on 4.

Katso suoritusmerkinnät (S) päättöarvioinnin kohdalta, kappale 5.5.

5.2.3 Arviointi pelkän koesuorituksen perusteella

Jos arvosana perustuu pelkästään kokeeseen, koenumeron puolikas pyöristetään ylöspäin.

5.2.4 Arvioinnit kirjaimin (S, H, K, T, P)

S ja H

Muiden syventävien sekä soveltavien kurssien arviointi ovat joko numero, suoritusmerkintä (S = suoritettu), hylätty (H = hylätty) tai sanallinen arviointi. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää numeroarvosanaa.

K ja T

Keskeytetty kurssi merkitään kirjaimella K ja kesken oleva kurssisuoritus merkitään kirjaimella T (=täydennettävä). Kesken oleva kurssisuoritus (T) on täydennettävä seuraavaan uusintakuulusteluun mennessä tai puuttuvat osasuoritukset arvioidaan arvosanalla 4. Puuttuvat suoritukset on toimitettava seuraavaan uusintakuulusteluun mennessä. Jos niitä ei ole palautettu määräaikaan mennessä, puuttuvan osasuorituksen arvosana on 4.

P

Liialliset poissaolot tai selvittämättömät poissaolot merkitään kirjaimella P.

5.3 Kurssien uusiminen

Hyväksytyä kurssia voi yrittää korottaa **yhden kerran** erillisinä uusintakoepäivinä ja kurssiarvosanaa neljä (4) **kaksi kertaa** (uusittava seuraavana uusintakoepäivänä). Samana uusintapäivänä voi tehdä kaksi koetta. Kts. kohta 1.5.

Puuttuvat kurssisuoritukset on palautettava opettajalle jakson päättymisen jälkeen seuraavaan uusintapäivään mennessä tai puuttuva suoritus alentaa kurssiarvosanaa.

5.4 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaine voidaan arvioida, kun vähintään 2/3 sen pakollisista ja syventävistä kursseista on suoritettu hyväksytysti. Ainekohtaiset erityismääräykset mainitaan erikseen opetussuunnitelmassa.

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan opiskelemista oppiaineen pakollisista ja syventävistä kursseista sekä niihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista.

Oppiaineen oppimäärän päättöarvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana. 0,5 pyöristetään yleensä ylöspäin.

Opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskeltuja pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja	näistä arvosanaa 4 enintään
1-2 kurssia	0
3-5 kurssia	1
6-8 kurssia	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset syventävät kurssit, joista ei mitään voi jälkikäteen poistaa. Oppiaineen oppimäärään liittyvien muiden syventävien sekä soveltavien kurssien arviointitavasta päätetään tarkemmin opetussuunnitelmassa.

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyttä ja oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa.

Pakollisten ja syventävien kurssien pohjalta muodostuvaa arvosanaa on mahdollista korottaa edellä mainitun 1) erillisen kuulustelun lisäksi 2) koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa määrittelemien syventävien ja soveltavien kurssien pohjalta saadulla lisänäytöllä tai jos 3) opiskelijan päättövaiheessa osoittamat näytöt ovat kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

5.5 Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suori- tusmerkintä (S).

Opiskelija voi pyytää pelkkää suori- tusmerkintää (S) myös sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppiaineen oppimäärä käsittää vain yhden kurssin ja va- linnaisista kielistä kaksi kurssia.

Suori- tusmerkinnän voi numeroarvosanan sijasta pyytää seuraavissa tapauksissa:

Oppiaine	Suoritetut kurssit enintään
Valinnainen kieli	1-2
Psykologia	1
Fysiikka	1
Kemia	1
Filosofia	1
Kuvataide	1
Musiikki	1
Terveystieto	1
Liikunta	ei rajaa

HUOM! Jatko-oppilaitokset eivät S-merkintöjä yleensä hyväksy, vaan vaativat koululta numeroarvosanan.

Opetussuunnitelmassa määritellyt muut soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin ope- tussuunnitelmassa määrätään.

5.6 Lukion oppimäärä

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän suoritettuaan hyväksytysti kaikkien opinto-ohjelmaansa kuuluvien oppiaineiden oppimäärät. Kurssuja pitää olla vähintään **75**. Ennen päätötodistuksen antamista opiskelija voi osallistua oppiaineen oppimäärän suulliseen kuulusteluun (voi sisältää kirjallisiakin tehtäviä). Jos opiskelija saa tästä pa- remman arvosanan kuin kurssien perusteella määräytyvä arvosana, tästä tulee uusi ar- vosana.

5.7 Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelija voi kahden kuukauden kuluessa arvioinnista tiedon saatuaan pyytää opin- noissa etenemistä koskevan päätöksen tai päätösarvioinnin uusimista. Pyyntö tehdään rehtorille. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, opiskelija voi pyytää arvioinnin oikaisua aluehallintovirastolta. Mi- käli päätös on ilmeisen virheellinen, aluehallintovirasto (AVI) voi oikaista arviointia velvoittamalla opettajan toimittamaan uuden arvioinnin tai määrätä opinnoissa etene- mistä koskevan päätöksen muutettavaksi tai määrätä mikä arvosana opiskelijalle on an- nettava

6 POISSAOLOT

Opiskelijalla ei saa olla yhtään luvaton poissaoloa kurssin aikana. Yksikin luvaton poissaolo voi johtaa kurssimerkintään P (poissaolot). Luvattomat poissaolot saattavat johtaa koko kurssin uudelleen suorittamiseen.

6.1 Poissaolojen merkitseminen ja seuranta

1. Poissaolot selvitetään Wilmassa tai suoraan ryhmänohjaajalle.
2. Kurssia ei arvioida ennen kuin kaikki kurssin poissaolot on selvitettyinä.
3. Koululla on oikeus vaatia tarvittaessa terveydenhoitajan tai lääkärintodistus poissaolosta.
4. Kurssinopettaja merkitsee poissaolot ja myöhästymiset Wilmaan.
5. Opettajalla on oikeus olla päästämättä toistuvasti myöhässä tulevaa opiskelijaa opitunnille.
6. Poissaolojen seurannasta ja selvittämisestä vastaa ryhmänohjaaja.

6.2 Toimintatapa luvattomissa poissaoloissa

1. Ryhmänohjaaja keskustelee opiskelijan kanssa luvattoman poissaolon merkityksestä
2. Poissaolon toistuessa ryhmänohjaaja on yhteydessä alaikäisen huoltajaan
3. Ryhmänohjaaja tiedottaa asiasta opinto- ohjaajaa, rehtoria ja kuraattoria.
4. Järjestetään opiskeluhuollon palaveri

6.3 Työssäkäynti

Työssä käyminen ei ole hyväksyttävä syy poissaoloon.

6.4 Autokoulu

Autokoulun vuoksi on hyväksyttyä olla pois rajoitetusti, myös autokoulun kakkos- ja kolmosvaiheen aikana. Opiskelija voi olla autokoulun vuoksi poissa koulusta myös insinööriajon, kirjallisen kuulustelun ja liukkaankelin ajon takia. Autokoulusta johtuviin poissaoloihin on pyydettävä lupa etukäteen. **Autokoulusta johtuvaa luvallista poissaoloa on 1h/kurssi eli yhteensä 6h/jakso.**

Koeviikolla ei ole sallittua olla pois autokoulun vuoksi.

6.5 Kurssitöiden palautus

Kurssiin kuuluvat työt tulee palauttaa koeviikon alkuun tai ensimmäiseen uusintako- keeseen mennessä.

6.6 Pohjatunnit

Koeviikkoon kuuluvat pohjatunnit ovat pakollisia.

6.7 Poissaololuvan myöntäminen

Poissaololuvat haetaan etukäteen. Poissaololuvan myöntää 1-5 päiväksi ryhmänoh- jaaja. Yli viikon pituiset lomat myöntää rehtori. Koeviikolle lomiam ei myönnetä. Lo- mamatkojen suunnittelussa huomioidaan koulun työ- ja loma-ajat.

6.8 Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot eivät poista opiskelijan velvollisuutta suorittaa kurssiin liittyvät teh- tävät. Opettaja voi antaa tarvittaessa lisäaikaa palautuksille.

6.9 Kurssille uudelleen osallistuminen

Opiskelija voi olla poissa korkeintaan 6kpl- 75minuutin oppitunteja/kurssi. Rajan ylit- tyessä ko. kurssi on käytävä uudelleen. Luvattomia poissaoloja ei voi olla kuitenkaan

yhtään. Kaksoistutkintoa suorittavien ja sairauslomalla olevien osalta poissaolojen määrä voi olla perustellusta syystä suurempi.

7 OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalla on riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee siirtymässään jatko-opintoihin ja työelämään.

Opiskelija saa ohjausta opintoihinsa mm. opinto-ohjauksen luokkatunneilla, info-tilaisuuksissa, pienryhmä- ja henkilökohtaisessa ohjauksessa sekä oppiaineiden oppitunneilla.

Ryhmänohjaaja on lukiolaisen lähiohjaaja, joka perehdyttää lukio-opintoihin ja lukion käytänteisiin sekä seuraa opiskelijan opintojen etenemistä sekä hyvinvointia ja on tarvittaessa yhteydessä huoltajiin. Ryhmänohjaaja voi tarvittaessa kutsua ryhmänsä kokoon Wilma-viestillä.

Aineenopettajat ohjaavat oman oppiaineensa opiskelussa ja perehdyttävät opiskelijat ylioppilastutkinnon kannalta olennaisiin asioihin omassa aineessaan.

Opinto-ohjaaja pitää valtakunnallisten opinto-ohjauskurssien (OP1 ja OP2) oppitunnit. Opiskelija osallistuu kurssin oppitunneille kolmen lukiovuoden aikana. Opinto-ohjaaja ohjaa ja neuvoo kaikissa opintojen suunnitteluun, kurssivalintoihin, ylioppilastutkintoon, jatkokoulutukseen ja ammatinvalintaan liittyvissä asioissa. Opiskelija voi Wilman kautta varata itselleen ohjausajan, mikäli ei muuten tavoita opinto-ohjaajaa. Opinto-ohjaaja järjestää opiskelijoille myös infotilaisuuksia ja opintoretkeä, joista tiedotetaan opiskelijoille lukuvuoden aikana.

8 LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Yhteisesti sovitut järjestys- ja käyttäytymissäännöt edistävät koulutyön ja opiskelun turvallista ja miellyttävää sujumista sekä antavat oppimiselle hyvät edellytykset. Koulu yhteisössä kunnioitetaan toisia eikä sallita kiusaamista missään muodossa. Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana. Kouluaikaa ovat koulumatkat, työjärjestyksen mukainen työpäivä ja koulun järjestämät tilaisuudet sekä opintoretket ja opintokäynnit.

1. Oppitunneilla ja koulun tilaisuuksissa noudatetaan hyviä tapoja ja annetaan työskentelyrauha kaikille.
2. Oppitunneille ja koulun tilaisuuksiin saavutaan ajoissa.
3. Huolehditaan omista ja muiden tavaroista huolellisesti. Vahingonkorvausvastuu on toisten ja koulun omaisuudesta.
4. Tupakkatuotteiden suhteen noudatetaan tupakkalain ja lukiolain määräyksiä.
5. Kouluaikana ei saa esiintyä päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena, eikä niitä saa tuoda kouluun.

6. Matkapuhelimen käyttö on sallittua oppitunneilla vain opettajan luvalla. Kuvaaminen ilman lupaa on kiellettyä oppitunneilla.
7. Opetustiloista toiseen siirrytään rauhallisesti ja suorinta asianmukaista reittiä käyttäen.

Järjestyssääntöjen rikkominen johtaa perusopetuslain ja lukiolain mukaisiin rangaistusseuraamuksiin.

Lukiolaki

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön 21§

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Kurinpito 26§

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen 26b§

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita 26d§

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta 21 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine.

Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat 26e§

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa.

Tupakkalaki

Tupakkatuotteiden maahantuonti ja hallussapito on kielletty alle 18-vuotiaalta. **11§**

Tupakointi on kielletty **12§**

2) perusopetusta, ammatillista koulutusta ja lukio-opetusta antavien oppilaitosten sisätiloissa ja oppilasasuntoloissa sekä niiden käytössä olevilla ulkoalueilla.

9 TENTIT JA YLIOPPILASKIRJOITUKSET

9.1 Tentit

Ylioppilaskirjoituksiin osallistuvilla on oikeus osallistua ennen kirjoituksia tentteihin. Ennen kirjoituksia olevat tentit ovat lähinnä valmistautumista yo-kokeeseen, mutta niissä voi korottaa arvosanojaan opettajan ilmoittamalla edellytyksillä. Ne ovat vapaaehtoisia, mutta tarpeellisia ylioppilaskirjoituksissa menestymiseksi.

Ylioppilaskirjoitusten jälkeiset kuulustelut ovat arvosanojen korottamista varten. Opiskelija voi osallistua vain kerran saman aineen korotuskuulusteluun.

9.2.Yo-koepäivät lukuvuonna 2019 – 2020

Syksyn koepäivät:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/koepaivat/syksyn-2019-koepaivat>

KIRJALLISET KOKEET	
ma 16.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
ke 18.9.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
pe 20.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ma 23.9.	saamen äidinkielen koe

ti 24.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 26.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 27.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 1.10.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
to 3.10.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

Kevään koepäivät:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/koepaivat/kevaan-2020-koepaivat>

KIRJALLISET KOKEET

ti 10.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi/ruotsi toisena kielenä -koe
to 12.3.	äidinkieli (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
pe 13.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
ma 16.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 18.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 20.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä

ma 23.3.	saamen äidinkielen koe
ti 24.3.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
to 26.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

9.3 Ylioppilastutkinnosta

Tutkinnon suorittamiseen on käytettävissä kolme peräkkäistä tutkintokertaa.

Ylioppilaskokeeseen voi osallistua, kun kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset kurssit on suoritettu. Osallistumisoikeus tarkistetaan ennen koepäivää.

Koetehtävät perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin syventäviin kursseihin.

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään 4 oppiainetta

- 1) kaikille pakollinen äidinkielen koe
- 2) muut kolme pakollista koetta valitaan seuraavista
 - a) pitkä tai lyhyt matematiikka
 - b) reaalikoe
 - c) ruotsin kieli: pitkä tai keskipitkä
 - d) vieras kieli (A/C-englanti tai muu vieras kieli pitkä tai lyhyt oppimäärä)

Yhdessä pakollisessa aineessa on oltava pitkä oppimäärä.

Yksityiskohtaisempaa tietoa saat abeille jaetusta abin oppaasta, YTL:n sivuilta (www.ylioppilastutkinto.fi) sekä opinto-ohjaajalta että aineenopettajilta.

10 KURSSIT, KIERTOTUNTIKAAVIO, KURSSITARJOTIN

10.1 Ainelyhenteet (kurssikuvauksissa ja kurssitarjottimessa)

OP opinto-ohjaus	RO ryhmäohjaus	ÄI äidinkieli ja kirjallisuus
RUB ruotsi	ENA englantia	SAB saksa
RAB ranska	VEB venäjä	MAA pitkä matematiikka
MAB lyhyt matematiikka	FY fysiikka	KE kemia
BI biologia	GE maantieto	UE ev.lut. uskonto
ET elämäntutkimustieto	FI filosofia	PS psykologia
HI historia	YH yhteiskuntaoppi	MU musiikki
KU kuvataide	LI liikunta	TE terveystieto
Rat ratsastuskurssit	Hev hevosalan kurssit	Kä Raspberry Bi-ohjelmointi

Pakolliset kurssit on merkitty kurssitarjottimeen **vahvennettuna**, syventävät ja soveltavat ei vahvennettuina.

Yhteisopetuskurssit on merkitty keltaisella ja lopussa maininta, mistä opetus lähetetään.

Kurssit kannattaa suorittaa numerojärjestyksessä. Huolehdi, että pakolliset kurssit tulevat ajallaan suoritetuiksi.

Hevosalan kurssit pidetään klo 14.40 jälkeen maaseutuopiston ilmoittaman aikataulun mukaan.

10.2 Lukion kiertotuntikaavio ja aikataulu

	Ma	Ti	Ke	To	Pe
8.30 - 9.45	2	4	6	5	3
10-00 - 11.15	3	2	4	1	5
<i>RUOKAILU</i>					
11.55 - 13.10	4	6	1	3	2
13.25 - 14.40	6	1	5	8	7

10.3. Kurssitarjotin lkv 2019-2020 (mahdolliset muutokset päivitetään elokuussa 2019)

	19A	18A	17A ja 17B
1.jakso			
1	KE1 / KE1	ENA4	PS5 AbiBI6
2	UE1	YH2	AI8 GE3
3	PS1	AI4	HI3
4	BI1	MAA5 / MAB4	KE4 YH4 ENA7
5	SAB1 KU3	BI2	AbiENA9 AbiPS6
6	ENA0 / RUB0	TE2 GE2 HI4	MAA10 AbiMAB9
7	LI1	AI10 KE6	
8	OP1	AI10	LI2
9	Vaellus, Rat01	Vaellus, TO1, Rat01	Vaellus, TO1, Rat01
2.jakso			
1	SAB2 UE3	MAA11 MU3	YH3
2	AI1	HI2	MAA12 UE5
3	ENA1	MAA6 / MAB 5	KE5 PS7
4	YH1	RUB3	AI6
5	TVT	PS3 FY4	MAA13 GE4
6	MAY1	BI3	FY7
7	LI1	AI10 KE6	
8	OP1	LI4 KE6	RUB8
9	Rat01 jatkuu	Rat01 jatkuu	Rat01 jatkuu, TA03
3.jakso			
1	RUB1	TE3 GE3	AI9
2	FI1	MAA7 / MAB6	AbiGE5 MU4
3	MAA2	BI4 AbiTE4	AbiKE7
4	KE2 SAB3	ENA5	AbiFY8 LI5
5	ENA2	OP2	AbiMAA14
6	FY1 / FY1	AI5	ENA8 UE6
7	KU1 / MU1	LI4	AbiPS6
8	KU1 / MU1	LI4	OP2
9			LI5, MAA15 MAA16
4.jakso			
1	TE1	UE2	
2	AI2	FI2	
3	FY2 PS2	BI5 KU4	
4	MAA3 / MAB2	RUB4	
5	ENA3	MAA8 MAB7	
6	HI1	PS4 FY5	
7	KU1 / MU1	AI13	
8	OP1	LI2	
9	Rat02	Rat02	
5.jakso			
1	MU1 / KU1	MAA9 MAB8	
2	MAA4 / MAB3	KE3 AI7	
3	GE1	FY6 AI11	
4	AI3	ENA6	
5	RUB2	MU2 / KU2	
6	FY3 HI5	RUB5	
7		LI2	
8	LI1	AI13	
9	Vaellus, Rat02 jatkuu	Vaellus, Rat02 jatkuu, TO04	

10.4. Kurssiluettelo

Äi;Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen kieli ja kirjallisuus;lu pakollinen aine
 ÄI1;Tekstit ja vuorovaikutus;lu pakollinen kurssi
 ÄI2;Kieli, kulttuuri ja identiteetti;lu pakollinen kurssi
 ÄI3;Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa;lu pakollinen kurssi
 ÄI4;Tekstit ja vaikuttaminen;lu pakollinen kurssi
 ÄI5;Teksti ja konteksti;lu pakollinen kurssi
 ÄI6;Nykykulttuuri ja kertomukset;lu pakollinen kurssi
 ÄI7;Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi
 ÄI8;Kirjoittamistaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi
 ÄI9;Lukutaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi
 ÄI10;Ilmaisun iloa;lu paikallinen syventävä kurssi
 ÄI11;Suomen kieli ja kielenhuolto;lu paikallinen syventävä kurssi
 ÄI12;Lukuintoa;lu paikallinen syventävä kurssi
 ÄI13 Luovan kirjoittamisen kurssi; lu paikallinen syventävä kurssi

S2;Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus;lu pakollinen aine
 S201;Tekstit ja vuorovaikutus;lu pakollinen kurssi
 S202;Kieli, kulttuuri ja identiteetti;lu pakollinen kurssi
 S203;Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa;lu pakollinen kurssi
 S204;Tekstit ja vaikuttaminen;lu pakollinen kurssi
 S205;Teksti ja konteksti;lu pakollinen kurssi
 S206;Nykykulttuuri ja kertomukset;lu pakollinen kurssi
 S207;Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi
 S208;Kirjoittamistaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi
 S209;Lukutaitojen syventäminen;lu syventävä kurssi

Rub;Ruotsi, B1-oppimäärä;lu pakollinen aine
 Rub0;Kertauskurssi lukion aloittaville;lu paikallinen syventävä kurssi
 Rub1;Minun ruotsini;lu pakollinen kurssi
 Rub2;Hyvinvointi ja ihmissuhteet;lu pakollinen kurssi
 Rub3;Kulttuuri ja mediat;lu pakollinen kurssi
 Rub4;Monenlaiset elinympäristömme;lu pakollinen kurssi
 Rub5;Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi;lu pakollinen kurssi
 Rub6;Viesti ja vaikuta puhuen;lu syventävä kurssi
 Rub7;Kestävä elämäntapa;lu syventävä kurssi
 Rub8;Suullisen kielitaidon kurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Rub9;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Rub20;Kielikerho (9.lk);lu soveltava kurssi

Ena;Englanti, A-oppimäärä;lu pakollinen aine
 Ena0;Kertauskurssi lukion aloittaville;lu paikallinen syventävä kurssi
 Ena1;Englannin kieli ja maailmani;lu pakollinen kurssi
 Ena2;Ihminen verkostoissa;lu pakollinen kurssi
 Ena3;Kulttuuri-ilmioitä;lu pakollinen kurssi
 Ena4;Yhteiskunta ja ympäröivä maailma;lu pakollinen kurssi
 Ena5;Tiede ja tulevaisuus;lu pakollinen kurssi
 Ena6;Opiskelu, työ ja toimeentulo;lu pakollinen kurssi
 Ena7;Kestävä elämäntapa;lu syventävä kurssi
 Ena8;Viesti ja vaikuta puhuen;lu syventävä kurssi
 Ena9;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Ena10;Kielikerho (9.lk);lu soveltava kurssi

Sab;Saksa, B3-oppimäärä;lu valinnainen aine
 Sab1;Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen;lu syventävä kurssi
 Sab2;Matkalla maailmassa;lu syventävä kurssi
 Sab3;Elämän tärkeitä asioita;lu syventävä kurssi
 Sab4;Monenlaista elämää;lu syventävä kurssi
 Sab5;Hyvinvointi ja huolenpito;lu syventävä kurssi
 Sab6;Kulttuuri ja mediat;lu syventävä kurssi
 Sab7;Opiskelu, työ ja tulevaisuus;lu syventävä kurssi
 Sab8;Yhteinen maapallomme;lu syventävä kurssi
 Sab9;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

May;Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus;lu pakollinen aine
 May1;Luvut ja lukujonot;lu pakollinen kurssi

Maa;Matematiikan pitkä oppimäärä;lu pakollinen aine
 Maa2;Polynomifunktiot ja -yhtälöt;lu pakollinen kurssi
 Maa3;Geometria;lu pakollinen kurssi
 Maa4;Vektorit;lu pakollinen kurssi
 Maa5;Analyttinen geometria;lu pakollinen kurssi
 Maa6;Derivaatta;lu pakollinen kurssi
 Maa7;Trigonometriset funktiot;lu pakollinen kurssi
 Maa8;Juuri- ja logaritmfunktiot;lu pakollinen kurssi
 Maa9;Integraalilaskenta;lu pakollinen kurssi
 Maa10;Todennäköisyys ja tilastot;lu pakollinen kurssi
 Maa11;Lukuteoria ja todistaminen;lu syventävä kurssi
 Maa12;Algoritmit matematiikassa;lu syventävä kurssi
 Maa13;Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi;lu syventävä kurssi
 Maa14;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Maa15 yo-tehtävien harjoittelua, paikallinen syventävä kurssi
 Maa16 vaativat yo-tehtävät, paikallinen syventävä kurssi

Mab;Matematiikan lyhyt oppimäärä;lu pakollinen aine
 Mab2;Lausekkeet ja yhtälöt;lu pakollinen kurssi
 Mab3;Geometria;lu pakollinen kurssi
 Mab4;Matemaattisia malleja;lu pakollinen kurssi
 Mab5;Tilastot ja todennäköisyys;lu pakollinen kurssi
 Mab6;Talousmatematiikka;lu pakollinen kurssi
 Mab7;Matemaattinen analyysi;lu syventävä kurssi
 Mab8;Tilastot ja todennäköisyys II;lu syventävä kurssi
 Mab9; lyhyen matematiikan kertauskurssi, paikallinen syventävä kurssi

Bi;Biologia;lu pakollinen aine
 Bi1;Elämä ja evoluutio;lu pakollinen kurssi
 Bi2;Ekologia ja ympäristö;lu pakollinen kurssi
 Bi3;Solu ja perinnöllisyys;lu syventävä kurssi
 Bi4;Ihmisen biologia;lu syventävä kurssi
 Bi5;Biologian sovellukset;lu syventävä kurssi
 BI6;Abikurssi;lu soveltava kurssi
 BI7;Harrastuskurssi(itsenäisesti suoritettava);lu soveltava kurssi

Ge;Maantiede;lu pakollinen aine
 Ge1;Maailma muutoksessa;lu pakollinen kurssi
 Ge2;Sininen planeetta;lu syventävä kurssi
 Ge3;Yhteinen maailma;lu syventävä kurssi
 Ge4;Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta;lu syventävä kurssi
 Ge5;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Fy;Fysiikka;lu pakollinen aine
 Fy1;Fysiikka luonnontieteenä;lu pakollinen kurssi
 Fy2;Lämpö;lu syventävä kurssi
 Fy3;Sähkö;lu syventävä kurssi
 Fy4;Voima ja liike;lu syventävä kurssi
 Fy5;Jaksollinen liike ja aallot;lu syventävä kurssi
 Fy6;Sähkömagnetismi;lu syventävä kurssi
 Fy7;Aine ja säteily;lu syventävä kurssi
 Fy8;Fysiikan kertauskurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Fy9;Tähtitiede;lu paikallinen syventävä kurssi

Ke;Kemia;lu pakollinen aine
 Ke1;Kemiaa kaikkialla;lu pakollinen kurssi
 Ke2;Ihmisen ja elinympäristön kemiaa;lu syventävä kurssi
 Ke3;Reaktiot ja energia;lu syventävä kurssi
 Ke4;Materiaalit ja teknologia;lu syventävä kurssi
 Ke5;Reaktiot ja tasapaino;lu syventävä kurssi
 Ke6;Kemian ja fysiikan työkurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Ke7;Kemian kertauskurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Fi;Filosofia;lu pakollinen aine
 Fi1;Johdatus filosofiseen ajatteluun;lu pakollinen kurssi
 Fi2;Etiikka;lu pakollinen kurssi
 Fi3;Yhteiskuntafilosofia;lu syventävä kurssi
 Fi4;Tieto, tiede ja todellisuus;lu syventävä kurssi

Ps;Psykologia;lu pakollinen aine
 Ps1;Psyykinen toiminta ja oppiminen;lu pakollinen kurssi
 Ps2;Kehittyvä ihminen;lu syventävä kurssi
 Ps3;Tietoa käsittelevä ihminen;lu syventävä kurssi
 Ps4;Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys;lu syventävä kurssi
 Ps5;Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen;lu syventävä kurssi
 Ps6;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Ps7;Mielenterveys ja sosiaalipsykologia;lu paikallinen syventävä kurssi

Hi;Historia;lu pakollinen aine
 Hi1;Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa;lu pakollinen kurssi
 Hi2;Kansainväliset suhteet;lu pakollinen kurssi
 Hi3;Itsenäisen Suomen historia;lu pakollinen kurssi
 Hi4;Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys;lu syventävä kurssi
 Hi5;Ruotsin itämaasta Suomeksi;lu syventävä kurssi
 Hi6;Maailman kulttuurit kohtaavat;lu syventävä kurssi

Yh;Yhteiskuntaoppi;lu pakollinen aine
 Yh1;Suomalainen yhteiskunta;lu pakollinen kurssi
 Yh2;Taloustieto;lu pakollinen kurssi
 Yh3;Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma;lu pakollinen kurssi
 Yh4;Kansalaisen lakitieto;lu syventävä kurssi

Ue;Uskonto;lu pakollinen aine
 Ue1;Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä;lu pakollinen kurssi
 Ue2;Maailmanlaajuinen kristinuskko;lu pakollinen kurssi
 Ue3;Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä;lu syventävä kurssi
 Ue4;Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa;lu syventävä kurssi
 Ue5;Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa;lu syventävä kurssi
 Ue6;Uskonnot ja media;lu syventävä kurssi
 Ue7;Abikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Et;Elämäkatsomustieto;lu pakollinen aine
 Et1;Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu;lu pakollinen kurssi
 Et2;Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä;lu pakollinen kurssi
 Et3;Yksilö ja yhteisö;lu syventävä kurssi
 Et4;Kulttuurit katsomuksen muovaajina;lu syventävä kurssi
 Et5;Katsomusten maailma;lu syventävä kurssi
 Et6;Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus;lu syventävä kurssi

Te;Terveystieto;lu pakollinen aine
 Te1;Terveyden perusteet;lu pakollinen kurssi
 Te2;Ihminen, ympäristö ja terveys;lu syventävä kurssi
 Te3;Terveyttä tutkimassa;lu syventävä kurssi
 Te4;Terveystiedon kertauskurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Li;Liikunta;lu pakollinen aine
 Li1;Energiaa liikunnasta;lu pakollinen kurssi
 Li2;Aktiivinen elämäntapa;lu pakollinen kurssi
 Li3;Terveyttä liikkuen;lu syventävä kurssi
 Li4;Yhdessä liikkuen;lu syventävä kurssi
 Li5;Hyvinvointia liikkuen;lu syventävä kurssi
 Li6;Retkeilykurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Li7;Retkeilykurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Li8;Retkeilykurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Mu;Musiikki;lu pakollinen aine
 Mu1;Musiikki ja minä;lu pakollinen kurssi
 Mu2;Musiikki Suomessa;lu pakollinen kurssi
 Mu3;Ovet auki musiikille;lu syventävä kurssi
 Mu4;Musiikki viestii ja vaikuttaa;lu syventävä kurssi
 Mu5;Musiikkiteknologiakurssi;lu paikallinen syventävä kurssi
 Mu6;Kamarimusiikkikurssi;lu paikallinen syventävä kurssi

Ku;Kuvataide;lu pakollinen aine
 Ku1;Kuvat ja kulttuurit;lu pakollinen kurssi
 Ku2;Muotoillut ja rakennetut ympäristöt;lu pakollinen kurssi
 Ku3;Osallisena mediassa;lu syventävä kurssi
 Ku4;Taiteen monet maailmat;lu syventävä kurssi

Op;Opinto-ohjaus;lu pakollinen aine
 Op1;Minä opiskelijana;lu pakollinen kurssi
 Op2;Jatko-opinnot ja työelämä;lu pakollinen kurssi
 Op3 (TVT): Opiskelu- ja TVT –taidot; lu paikallinen syventävä kurssi

To;Teemaopinnot;lu valinnainen aine
 To1;Monitieteinen ajattelu: tiedekurssi;lu syventävä kurssi
 To2;Tutkiva työskentely teknologiassa: Siikajoen lukion tiedejulkaisu;lu syventävä kurssi
 To3;Osaaminen arjessa: Jaa, osallistu ja vaikuta!;lu syventävä kurssi
 To4, Kansainvälisyyskurssi, lu paikallinen syventävä kurssi

Ld;Lukiodiplomit;lu valinnainen aine
 Ld1;Kotitalouden lukiodiplomi;lu soveltava kurssi
 Ld2;Kuvataiteen lukiodiplomi;lu soveltava kurssi

Ta;Taiteiden väliset kurssit;lu valinnainen aine
 Ta1;Monitaiteellinen musiikkiprojekti;lu soveltava kurssi
 Ta2;Nykytaiteen keinoin;lu soveltava kurssi
 Ta3;Taidetta kaikilla aisteilla;lu soveltava kurssi

Rat;Ratsastuskurssit;lu valinnainen aine
Rat1;Ratsastus 1;lu soveltava kurssi
Rat2;Ratsastus 2;lu soveltava kurssi
Rat3;Ratsastus 3;lu soveltava kurssi
Rat4;Ratsastus 4;lu soveltava kurssi
Rat5;Ratsastus 5;lu soveltava kurssi
Rat6;Ratsastus 6;lu soveltava kurssi

Rav;Raviurheilu;lu valinnainen aine
Rav1;Raviurheilu 1;lu soveltava kurssi
Rav2;Raviurheilu 2;lu soveltava kurssi
Rav3;Raviurheilu 3;lu soveltava kurssi
Rav4;Raviurheilu 4;lu soveltava kurssi

Elä;Eläinlääkintä;lu valinnainen aine
Elä1;Eläinlääkintä 1;lu soveltava kurssi
Elä2;Eläinlääkintä 2;lu soveltava kurssi
Elä3;Eläinlääkintä 3;lu soveltava kurssi
Elä4;Hevosen fysiologia ja anatomia;lu soveltava kurssi

Hev;Hevosenhoito;lu valinnainen aine
Hev1;Hevosenhoito;lu soveltava kurssi
Hev2;Hevosen hoito, ruokinta 1;lu soveltava kurssi
Hev3;Rehut ja ruokinta 2;lu soveltava kurssi
Hev4;Kengitys ja kavionhoito;lu soveltava kurssi
Hev5;Islanninhevoskurssi;lu soveltava kurssi
Hev6;Nahkatyökurssi;lu soveltava kurssi

Kä01 Raspberry Bi –ohjelmointikurssi: lu soveltava kurssi

11. LUKION OPPIKIRJAT LUKUVUONNA 2019-2020

Opiskelijalla tulee olla kurssin oppikirjat kurssin alkaessa. Kirjoja voit hankkia alla olevien nettiosoitteiden kautta

www.suomalainen.com

www.jamera.net

Huom! Verkkokurssien oppikirjat on syytä tarkistaa opetusta antavan lukion kotisivulta löytyvästä oppikirjaluettelosta.

<http://peda.net/veraja/raahe/lukio/opiskelu>

<http://lukio.pyhajoki.fi/>

KIRJOJEN TULEE OLLA UUSIMPIA PAINOKSIA (ellei toisin mainita).

ÄIDINKIELI

Kurssikirjoista voi hankkia paperisen tai digikirjan.

ÄI1	Karhumäki, Kouki, Jaakkola, Varjonen: Jukola 1, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0685-8
ÄI2	Karhumäki, Kouki, Kotilainen, Varjonen: Jukola 2, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0686-5
ÄI3	Karhumäki, Kouki: Jukola 3, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0848-7
ÄI4	Erra, Tammela: Jukola 4, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0514-1
ÄI5	Heikkonen, Mäkikalli: Jukola 5, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0687-2
ÄI6	Hakalin, Heikkonen, Mäkikalli, Sulopuisto: Jukola 6, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0688-9
ÄI7	Junttila, Tammela: Jukola 7, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0684-1
ÄI8	Hakalin, Kalliokoski, Kettunen, Lintunen: Jukola 8, SanomaPro, ISBN 978-952-63-4912-1
ÄI9	Hakalin, Kalliokoski, Kettunen, Lintunen: Jukola 9, SanomaPro, ISBN 978-952-63-4915-2
ÄI10	Ei oppikirjaa
ÄI11	Kouki, Karhumäki, Eeva, Kytömäki: Kielikirja, Sanoma Pro, ISBN 978-952-63-0375-8
ÄI12	Ei oppikirjaa
ÄI13	Huotarinen. Kaseva, Närhi, Tuominen: Särmä - Luova kirjoittaminen, Otava. ISBN 978-951-25962-6

Koko lukion ajaksi lisäksi:

Karhumäki, Kouki: Tekstiopas, ISBN 978-952-63-0386-4, koulussa on joitakin kappaleita tunnilla käytettäväksi

Kouki, Karhumäki, Eeva, Kytömäki: Kielikirja, ISBN 978-952-63-0375-8

SUOMI TOISENA KIELENÄ

- S21 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 1 - 2: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-753-6.
- S22 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 1 - 2: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-753-6.
- S23 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 3 - 4: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-815-1.
- S24 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 3 - 4: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-851-1.
- S25 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 5 - 6: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-559-4.
- S26 Eloranta, N. - Lehtosaari, H.: Kipinä 5 - 6: suomea lukioon. Finn Lectura. ISBN: 978-951-792-559-4.

A-ENGLANTI

- ENA0 Lindholm, ym. Pre-fix. Sanoma Pro. ISBN 978 951 0 35964 8
- ENA1 Daffue-Karsten, ym. On Track 1. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 0387 1
- ENA2 Daffue-Karsten, ym. On Track 2. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 2166 0
- ENA3 Daffue-Karsten, ym. On Track 3. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 2563 7
- ENA4 Daffue-Karsten, ym. On Track 4. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 3441 7
- ENA5 Daffue-Karsten, ym. On Track 5. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 3538 4
- ENA6 Daffue-Karsten, ym. On Track 6. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 3524 7
- ENA7 Daffue-Karsten, ym. On Track 7. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63 4433 1
- ENA8 Daffue-Karsten, ym. On Track 8. Sanoma Pro. ISBN 978 952 63
- ENA9 Säteri, ym. Perfect Sanoma Pro 9789510345894

B1-RUOTSI.

- RUB 0 Blom ym. Megafon + OTAVA 978-951-1-30763-1
- RUB1 Blom ym. FOKUS Kurs 1 OTAVA ISBN 978-951-1-26886-4
- RUB2 Blom ym. FOKUS Kurs 2 OTAVA ISBN 978-951-1-27832-0
- RUB3 Blom ym. FOKUS Kurs 3 OTAVA 978-951-1-28708-7
- RUB4 Blom ym. FOKUS Kurs 4 OTAVA 978-951-1-28370-6
- RUB5 Blom ym. FOKUS Kurs 5 OTAVA 978-951-1-28756-8

RUB6 Blom ym. FOKUS Kurs 6 OTAVA 978-951-1-30755-6

RUB7 Blom ym. FOKUS Kurs 7 OTAVA 978-951-1-31378-6

RUB 6-7 Kaunisto ym. Grammatik Galleri OTAVA 951-1-20160-3

Grammatik Galleri Ratkaisut OTAVA 951-1-21021-1

SAKSA

SAB1 -2 Haapala ym. Plan D Kurssit 1-2 Sanomapro 978-952-63-2981-9

SAB3 Bär ym. Magazin.de 3 OTAVA 978-951-1-28637-0

SAB4 Bär ym. Magazin.de 4 OTAVA 978-951-1-29294-4

SAB5 Bär ym. Magazin.de 5 OTAVA 978-951-1-30782-2

SAB6 Bär ym. Magazin.de 6 OTAVA 978-951-1-31265-9

SAB7 Bär ym. Magazin.de 7 OTAVA 978-951-1-31266-6

SAB8 Bär ym. Magazin.de 8 OTAVA 978-951-1 31267-3

PITKÄ MATEMATIIKKA

MAYO1 Yhteinen tekijä Lukion matematiikka 1

SanomaPro ISBN 978-952-63-3672-5

MAA2 Tekijä Pitkä matematiikka 2 Polynomifunktiot ja yhtälöt

SanomaPro ISBN 978-952-63-0381-9

MAA3 Tekijä Pitkä matematiikka 3 Geometria

SanomaPro ISBN 978-952-63-3887-3

MAA4 Tekijä Pitkä matematiikka 4 Vektorit

SanomaPro ISBN 978-952-63-2178-3

MAA5 Tekijä Pitkä matematiikka 5 Analyyttinen Geometria

Sanomapro ISBN 978-852-63-2923-9

MAA6 Tekijä Pitkä matematiikka 6 Derivaatta

SanomaPro ISBN 978-952-63-4529-1

MAA7 Tekijä Pitkä matematiikka 7 Trigonometriset funktiot

SanomaPro ISBN 978-952-63-4530-7

MAA8 Tekijä Pitkä matematiikka 8 Juuri- ja logaritmfunktiot

SanomaPro ISBN 978-952-63-4531-4

MAA9 Tekijä Pitkä matematiikka 9 Integraalilaskenta

SanomaPro ISBN 978-952-63-4532-1

- MAA10 Tekijä Pitkä matematiikka 10 Todennäköisyys ja tilastot
SanomaPro ISBN 978-952-63-4533-8
- MAA11 Tekijä Pitkä matematiikka 11 Lukuteoria ja todistaminen
SanomaPro ISBN 978-952-63-0469-4
- MAA12 Tekijä Pitkä matematiikka 12 Algoritmit matematiikassa
SanomaPro ISBN 978-952-63-4534-5
- MAA13 Tekijä pitkä matematiikka 13 Differentiaali-ja integraalilaskennan jatkokurssi
SanomaPro ISBN 978-952-63-4701-1
- MAA14 Ilmoitetaan myöhemmin

LYHYT MATEMATIIKKA

- MAYO1 Yhteinen tekijä Lukion matematiikka 1
SanomaPro ISBN 978-952-63-3672-5
- MAB2 Tekijä Lyhyt matematiikka 2 Lausekkeet ja yhtälöt
SanomaPro ISBN 978-952-63-3897-2
- MAB3 Tekijä Lyhyt matematiikka 3 Geometria
SanomaPro ISBN 978-952-63-3898-9
- MAB4 Tekijä Lyhyt matematiikka 4 Matemaattisia malleja
SanomaPro ISBN 978-952-63-4418-8
- MAB5 Tekijä Lyhyt matematiikka 5 Tilastot ja todennäköisyys
SanomaPro ISBN 978-952-63-4540-6
- MAB6 Tekijä Lyhyt matematiikka 6 Talousmatematiikka
SanomaPro ISBN 978-952-63-4541-3
- MAB7 Tekijä Lyhyt matematiikka 7 Matemaattinen analyysi
SanomaPro ISBN 978-952-63-4542-0
- MAB8 Tekijä Lyhyt matematiikka 8 Tilastot ja todennäköisyys II
SanomaPro ISBN 978-952-63-4823-0
- MAB9 ilmoitetaan myöhemmin

FYSIIKKA

- FY1 Fysiikka1 Fysiikka luonnontieteenä SanomaPro ISBN 978-952-63- 3407-3
- FY2 Fysiikka 2 Lämpö SanomaPro ISBN 978-952-63-3513-1

FY3	Fysiikka 3 Sähkö Sanomapro ISBN 978-952-63-3514-8
FY4	Fysiikka 4 Voima ja liike SanomaPro ISBN 978-952-63-3515-5
FY5	Fysiikka 5 Jaksollinen liike ja aallot SanomaPro ISBN 978-952-63-3516-2
FY6	Fysiikka 6 Sähkömagnetismi SanomaPro ISBN 978-952-63-3517-9
FY7	Fysiikka 7 Aine ja säteily SanomaPro ISBN 978-952-63-3519-3
FY8 (abi)	YO kertaus Fysiikka digimateriaali (ilmoitetaan myöhemmin)
FY9 (tähtitiede)	Polaris. Koulun tähtitieto. Ursa ISBN 978-952-53-2975-9

KEMIA

KE1	Mooli 1, Kemiaa kaikkialla Otava 978-951-1-28095-8
KE2	Mooli 2, Ihmisen ja elinympäristön kemiaa Otava 978-951-1-28096-5
KE3	Mooli 3, Reaktiot ja energia Otava ISBN: 9789511294337
KE4	Mooli 4, Materiaalit ja teknologia Otava ISBN-13: 9789511294313, ISBN-10: 9511294318
KE5	Mooli 5, Reaktiot ja tasapaino Otava ISBN-13 : 9789511294320, ISBN-10: 9511294326
KE6	(ei kirjaa)
KE7	(ajantasaista kirjaa ei tässä vaiheessa ole olemassa)

BIOLOGIA

BI1	Happonen Ym. BIOS 1 Elämä ja evoluutio SanomaPro 978-952-63-3437-0
BI2	Happonen ym. BIOS 2 Ekologia ja ympäristö SanomaPro 978-952-63-3789-0
BI3	Happonen ym. BIOS 3 Solu ja perinnöllisyys SanomaPro 978-952-63-4248-1
BI4	Happonen ym. BIOS 4 Ihmisen biologia Sanoma Pro 978-952-63-4605-2
BI5	Happonen ym. BIOS 5 Biologian sovellukset Sanomapro 978-952-63-4638-0
BI6/Abi	Ei oppikirjaa

MAANTIEDE

GE 1	Cantell, Jutila, Lappalainen & Sorvali: GEOS 1 Maailma muutoksessa. SanomaPro 978-952-63-3408-0	
GE 2	Cantell, Jutila, Lappalainen & Sorvali: GEOS 2, Sininen planeetta SanomaPro 978-952-63-4179-8	Sa-
GE3	Cantell, Jutila, Kolehmainen, Lappalainen & Sorvali GEOS 3, Yhteinen maailma SanomaPro 978-952-63-4612-0	
GE4	Cantell, Jutila, Kolehmainen, Lappalainen & Sorvali GEOS 4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta Sanomapro 978-952-63-4617-5	

GE5/abi Fabritius ym. Abi Maantiede OTAVA 9789511225287

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

- ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu Tabletkoulu, digimateriaali
 ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä Tabletkoulu, digimateriaali
 ET3 Yksilö ja yhteisö Tabletkoulu, digimateriaali
 ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina, Tabletkoulu, digimateriaali

TERVEYSTIETO

- TE1 Lukion Syke 1, Terveysten perusteet Edita ISBN 978-951-37-6806-5
 TE2 Lukion Syke 2, Ihminen, ympäristö ja terveys, Edita ISBN 978-951-37-6808-9
 TE3 Lukion Syke 3 Terveyttä tutkimassa, Edita ISBN 978-951-37-6810-2

USKONTO

- UE1 Uusi arkki 1: Uskonto ilmiönä ja Lähi-idän uskonnot. EDITA 978-951-37-6729-7
 UE2 Uusi arkki 2: Maailmanlaajuinen kristinusko. EDITA 978-951-37-6728-0
 UE3 Uusi Arkki 3: Maailman uskontoja. EDITA 978-951-37-6764-8
 UE4 Uusi arkki 4: Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa. EDITA 978-951-37-6953-6
 UE5 Uusi arkki 5-6: Uskonto tieteessä, taiteessa ja mediassa EDITA 978-951-37-7187-4

PSYKOLOGIA

- PS1 Skeema 1: Psykkinen toiminta ja oppiminen. EDITA 978-951-37-6722-8
 PS2 Skeema 2: Kehittyvä ihminen. EDITA 978-951-37-6724-2
 PS3 Skeema 3: Tietoa käsittelevä ihminen EDITA 978-951-37-6841-6
 PS4 Skeema 4: Tunteet, psykkinen hyvinvointi ja mielenterveys EDITA 978-951-37-7016-7
 PS5 Skeema 5: Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen EDITA 978-951-37-7017-4
 PS6 Kurssilla käytetään kertauksen apuna peruskurssien oppikirjoja.
 PS7 Kurssilla käytetään apuna erityisesti ps 4 kurssin oppikirjaa.

FILOSOFIA

- FI1 Argumentti 1: Johdatus filosofiseen ajatteluun. Sanomapro 978-952-63-3585-8
 FI2 Argumentti 2: Etiikka. Sanomapro 978-952-63-4126-2
 FI3 Argumentti 3: Yhteiskuntafilosofia. Sanomapro 978-952-63-4633-5
 FI4 Argumentti 4: Tieto, tiede ja todellisuus. Sanomapro 978-952-63-4919-0

HISTORIA

- HI1 Historia ajassa 1. Sanomapro 978-952-63-3541-4
- HI2 Historia ajassa 2. Sanomapro 978-952-63-3542-1
- HI3 Kaikkien aikojen historia 3 Itsenäisen Suomen historia. Edita. 978-951-37-7007-5
- HI4 Historia ajassa 4. Sanomapro. 978-952-63-4154-5
- HI5 Historia ajassa 5. Sanomapro. 978-952-63-4155-2
- HI6 Historia ajassa 6. Sanomapro 978-952-63-4156-9

YHTEISKUNTAOPPI

- YH1 Forum 1 Suomalainen yhteiskunta. Otava 978-951-1-29123-7
- YH2 Forum 2 Taloustieto. Otava 978-951-1-29129-9 tai 978-951-1-325871
- YH3 Forum 3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma. Otava 978-9-5113-25888
- YH4 Jokaisen laki Sanoma Pro 978-952-63-5036-3

OPINTO-OHJAUS

- OP1 Mahdollisesti Tabletkoulun digimateriaali (varmistuu myöhemmin)

KUVATAIDE (ei kirjaa)**MUSIIKKI (ei kirjaa)**